

Potențialul imens al apropierii dintre medicină și spiritualitate evidențiat la München în congres european. Concluzii

Lucrările primului Congres European de Medicină și Spiritualitate Creștină au evidențiat potențialul imens pe care îl poate furniza apropierea dintre științele medicale și spiritualitatea creștină în contextul actual.

Există importante contribuții, de pe urma acestei apropieri, în privința unei relații mai adecvate între medic și pacient, o abordare integrativă a sănătății, care să acorde o atenție cuvenită tuturor aspectelor vieții și, prin acestea, o perspectivă mai cuprinzătoare asupra actului medical, precizează comunicatul emis de organizatori la finalul evenimentului.

Între concluzii se menționează și faptul că dialogul dintre medicină și spiritualitatea creștină poate oferi înțelesuri edificatoare privitoare la persoana umană și la viața ei și poate reprezenta, totodată, o imensă oportunitate pentru structurarea unor politici de prevenție care să cultive deopotrivă viața sănătoasă și cultivarea virtuților, comportamentele dezirabile, altruismul, generozitatea și voluntariatul.

Congresul a fost organizat în perioada 16-18 noiembrie de Centrul Bisericesc din München, în colaborare cu Centrul de Cercetare în Medicină și Spiritualitate – Spitalul Providența, Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Iași.

Congresul a reunit 80 participanți, mulți dintre ei medici, cercetători, asistenți sau doctoranzi angajați în aria medicinei sau în domenii conexe, din Germania, Elveția, Franța și România.

Au fost susținute nouă prelegeri și o conferință în care au fost abordate diverse teme situate la confluența dintre medicină și spiritualitatea creștină.

Redăm în continuare concluziile, pe temele principale abordate, cuprinse în comunicatul remis de organizatori către Basilica.ro.

Îngrijirea bolnavului în stadiul terminal

Trei dintre prelegeri au vizat valențele terapeutice ale vieții spirituale în îngrijirile paliative și relația dintre medic, pacient și preot în îngrijirea bolnavului aflat în stadiul terminal.

Între problematicile luate în discuție în această privință, au fost evidențiate următoarele aspecte:

- Cunoașterea metodelor de intervenție spirituală în îngrijirea paliativă;
- Boala și îngrijirea paliativă, care pot deveni (și) o șansă de aprofundare a sensului vieții și morții și de descoperire și apropiere de Dumnezeu;
- Durerea totală, realitate care nu poate fi controlată decât printr-o abordare holistică, de către o echipă pluridisciplinară;
- Hospice-urile ca pas important în evoluția conceptului de îngrijire paliativă;
- Slaba coeziune între serviciile de îngrijiri paliative și autorități.

În urma dezbaterilor dezvoltate pe marginea temelor din această secțiune, medicii și cercetătorii participanți au concluzionat faptul că:

- Nevoile spirituale ale persoanelor aflate în proximitatea morții nu pot fi satisfăcute plenar decât în instituții care să valorizeze dimensiunea spirituală a vieții, în particular, care se revendică de la valori creștine, și care au

personal activ în viața Bisericii și a comunității;

- Tratatamentul medical fără dimensiunea spirituală are mai puține șanse de împlinire a scopului său;
- Cooperarea între medic și preot este esențială în îngrijirea paliativă, ceea ce evidențiază necesitatea unei cunoașteri interdisciplinare, (medicii să posede mai multe cunoștințe din sfera spiritualității creștine, iar preoții să fie familiarizați cu datele de ordin psihologic);
- Este necesară susținerea la nivel național și internațional a instituțiilor medicale de îngrijire paliativă.

Provocări bioetice

Patru intervenții au vizat câteva din provocările existente astăzi în aria bioeticii, diversele reglementări stipulate în protocoalele medicale aflate în vigoare în țările europene, precum și dilemele etice întâlnite în mod obișnuit în actul medical.

În această privință, au fost discutate:

- Fertilizarea in Vitro (FIV), între instrumentalizarea dorinței și comercializării vieții, o dimensiune bioetică;
- Problematika bioetică a consilierii genetice;
- Considerații etice cu privire la intervențiile estetice (la adolescenți);
- Decizia medicală de a reanima sau nu și posibilele conexiuni cu sfera valorilor religioase;

În urma dialogului purtat pe marginea expunerilor făcute în cadrul acestei secțiuni, participanții au concluzionat următoarele:

- Există o problemă importantă legată de suferința cuplurilor infertile și numeroase riscuri la care sunt expuse femeile care recurg la FIV (tulburări hormonale, risc crescut de cancer), iar aceste probleme trebuie mai mult discutate.
- Există numeroase provocări care vizează abordarea embrionului ca obiect de cercetare, care trebuie luate în dezbatere cât mai urgent, în context interdisciplinar, la nivel cât mai larg. În acest sens, trebuie evaluate, cu atenție, posibilele evoluții în practicile medicale către o comercializare a embrionilor, embrionul devenind un obiect pasibil a fi supus exploatării.
- Medicul genetician are un rol deosebit de important în informarea corectă și

imparțială a pacientului. Medicul trebuie să susțină pacientul pentru ca acesta să ia o decizie informată, situație în care pacientul se situează în centrul demersului de îngrijire medicală, devenind un partener activ în luarea deciziei terapeutice.

- Este necesară interpretarea corectă a variantelor genetice și stabilirea patogenității acestora, aspect care ține de competența unor centre de referință supra-specializate, care pot oferi o informare competentă;
- Adolescenții reprezintă o grupă de risc pentru intervențiile estetice. În aceste situații, screeningul psihologic este util și recomandabil, ca măsură de control în situația actuală, caracterizată de o creștere a cererii de intervenții estetice, screening-ul fiind o metodă adecvată și pentru diagnosticarea precoce a BDD (Body Dismorfic Disorder);

Confluența dintre medicină și spiritualitate

Cea de-a treia direcție de lucru a vizat înțeleșurile edificatoare care se întrevăd la întâlnirea dintre științele medicale și spiritualitatea creștină.

În această privință, este semnificativ faptul că, pentru medicul creștin care asumă datele credinței, actul medical poate căpăta puternice valențe spirituale. În această privință, participanții au concluzionat următoarele:

- Lipsa de sens în suferință, cu care se confruntă mulți pacienți, este mai dureroasă decât suferința în sine, iar situații ca acestea trebuie să fie în centrul preocupării medicilor și în miezul dezbaterilor care privesc configurarea optimă a intervenției, în îngrijirea medicală;
- Având în centru viața unei persoane unice, irepetabile, actul medical și procesul vindecării posedă valențe spirituale, fiind în același timp, prilejuri tainice de intervenție a lucrării iubitoare a lui Dumnezeu;
- Conștientizarea acestor valențe spirituale și participarea activă a medicului și pacientului în procesul de vindecare, pot contribui semnificativ la sporirea calității actului medical.

Concluzii

Lucrările primului Congres de Medicină și Spiritualitate Creștină au reprezentat un excelent prilej de evidențiere a potențialului imens pe care îl procură astăzi apropierea dintre științele medicale și spiritualitatea creștină.

Există importante contribuții, de pe urma acestei apropieri, în privința unei relații mai adecvate între medic și pacient, o abordare integrativă a sănătății, care să acorde o atenție cuvenită tuturor aspectelor vieții și, prin acestea, o perspectivă mai cuprinzătoare asupra actului medical.

În același timp, dialogul dintre medicină și spiritualitatea creștină poate oferi înțelesuri edificatoare privitoare la persoana umană și la viața ei, în câmpul provocărilor apărute în aria bioeticii și a biotehnologiilor, care să reafirme prevalența vieții și a persoanei umane în contextul actual, marcat de provocările, potențialitățile și pericolele noilor tehnologii (biotehnologii, ingineria genetică, biologia sintetică).

Dar, poate cel mai important, în contextul actual, dialogul dintre medicină și spiritualitatea creștină poate reprezenta o imensă oportunitate pentru structurarea unor politici de prevenție care să cultive deopotrivă viața sănătoasă și cultivarea virtuților, comportamentele dezirabile, altruismul, generozitatea și voluntariatul.

Spiritualitatea creștină afirmă, prin viețile sfinților, și medicina recentă confirmă prin numeroase cercetări, că viață deschisă spre semeni, înfrumusețată de virtuți și luminată de un sens mai înalt, reprezintă un cadru excelent de organizare interioară și o sursă de inspirație pentru comportamente sanogene. Viața luminată de credință, practicile specifice spiritualității creștine în special, promovează conduite și maniere de acțiune sănătoase, la nivel personal, familial și comunitar.

În toate aceste aspecte întrevădem argumente pentru dezvoltarea acestui dialog, și dezvoltarea unor colaborări viitoare, care să adâncească și să promoveze convergența dintre sănătate și spiritualitatea creștină, pentru edificarea vieții personale, familiale și comunitare.

basilica.ro